

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/១០០៥/០៣៤

យើង

**ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី**

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៧០៤១២៤ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៤ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងរបស់ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀង រវាងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋាភិបាលនៃសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយម វៀត ណាម ស្តីពីការជុំរួញ និងការការពារវិនិយោគ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី ៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៥ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី ៣ នីតិកាលទី ៣ និងព្រឹទ្ធសភាបានអនុម័តយល់ស្របលើទម្រង់ និងគតិនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុងកាលពីថ្ងៃទី ១៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៥ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គលើកទី ១០ នីតិកាលទី ១ ដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅនេះ :

**ច្បាប់
ស្តីពី**

**ការអនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃ
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋាភិបាលនៃសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយម
ច្រៀតណាម ស្តីពីការជំរុញនិងការការពារវិនិយោគ**

មាត្រា ១.-

អនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
និងរដ្ឋាភិបាលនៃសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមច្រៀតណាមស្តីពីការជំរុញនិងការការពារវិនិ-
យោគ ដែលធ្វើនៅទីក្រុងភ្នំពេញ នាថ្ងៃទី ២៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០១ ហើយដែលមានអត្ថបទ
ទាំងស្រុងភ្ជាប់មកជាមួយនេះ ។

មាត្រា ២.-

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបន្តរាល់នីតិវិធីដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រម
ព្រៀងនេះ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២២ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៥

ព.រ.ល. ០៤១០-៤៤១ **ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី**

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា
ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
នេស ជ័យត្រី ជ័យត្រី ត្រសួល សេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
ហត្ថលេខា
គាត ឈន់

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៥
អគ្គនាយករដ្ឋាការរាជរដ្ឋាភិបាល

ឈន់ គាន់

កិច្ចក្រាមក្រៀម

រវាង

រដ្ឋាភិបាល នៃ គ្រួសាររដ្ឋបាលកម្ពុជា

និង

រដ្ឋាភិបាល នៃ សហរដ្ឋសង្គមនិយម ម៉ូន៉ាកោ

ស្តីពី

ការជំរុញ និង ការការពារវិនិយោគ

២០២០២០២០២

រដ្ឋាភិបាល នៃ គ្រួសាររដ្ឋបាលកម្ពុជា និង រដ្ឋាភិបាល នៃ សហរដ្ឋសង្គមនិយម ម៉ូន៉ាកោ
(ចាប់ពីពេលនេះតទៅហៅថា "ភាគីជាប់កិច្ចសន្យា")

ក្នុងស្មារតីបង្កើននូវ ទំនាក់ទំនងមិត្តភាព និង សហប្រតិបត្តិការដែលមានស្រាប់ រវាងប្រទេស និង
ប្រជាជនទាំងពីរ

ដោយមានគោលបំណងបង្កើតនូវលក្ខខណ្ឌអនុគ្រោះសំរាប់ដំណើរការវិនិយោគ ដែលធ្វើឡើងដោយជនជាតិ
របស់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាមួយ ឈរលើមូលដ្ឋានអធិបតេយ្យភាព ស្មើភាព និងមានផលប្រយោជន៍ទៅវិញទៅ
មក និង

ដោយទទួលស្គាល់ថាកិច្ចប្រមូលព្រៀង ស្តីពី ការជំរុញ និង ការការពារវិនិយោគនេះ នឹងជំរុញអោយមាន
ការកើនឡើងនូវសកម្មភាពផ្នែកវិនិយោគនៅក្នុងប្រទេសទាំងពីរ

ភាគីទាំងពីរបានក្រាមក្រៀមគ្នាដូចតទៅ :

មាត្រា ១
និយមន័យ

អោយដំណឹងនៃកិច្ចក្រាមក្រៀមនេះ :

៥

៥៤

១. ពាក្យ " វិនិយោគ " គឺសំដៅទៅលើរាល់ទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលបានដាក់សំរាប់វិនិយោគ ដោយជនជាតិ នៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាមួយនៅលើទឹកដី នៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាទៀត និង បានទទួលស្គាល់ ដោយអនុលោមទៅតាម ច្បាប់ និង បទបញ្ញត្តិនានារបស់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាក្រោយនេះដែលក្នុងនោះ រួមមានទ្រព្យសម្បត្តិដូចខាងក្រោម តែមិនកំរិតទាំងស្រុងក្រិមទ្រព្យសម្បត្តិទាំងនេះឡើយនូវ:

- ក- ចលនៈទ្រព្យ និង អចលនៈទ្រព្យ ព្រមទាំងសិទ្ធិកាន់កាប់ដទៃទៀតដូចជា ការបញ្ជាក់ បុព្វសិទ្ធិ និង រាល់ការធានា ព្រមទាំងសិទ្ធិដទៃទៀត ដែលមានលក្ខណៈប្រហាក់ប្រហែល ។
- ខ- សិទ្ធិភាគហ៊ុន ប័ណ្ណធានា ឬ ផលប្រយោជន៍ផ្សេងទៀត នៅក្នុងក្រុមហ៊ុន នៅលើទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាទៀត ។
- គ- ការតវ៉ាពាក់ព័ន្ធករណីភាគហ៊ុន-ប័ណ្ណធានា ឬ ប្រតិបត្តិការណាមួយ ដែលមានតំលៃ ហិរញ្ញវត្ថុ ។
- ឃ- កម្មសិទ្ធិបញ្ជា កូនខ្នាតបច្ចេកវិជ្ជា កិត្តិយាមជំនួញ និង ស្នាដៃយល់ដឹង ។
- ង- សម្បទានធុរៈកិច្ច មានតំលៃសេដ្ឋកិច្ចដែលទទួលស្គាល់ដោយច្បាប់ ឬ តាមកិច្ចសន្យា ដែលទាក់ទិននឹងការវិនិយោគ ដោយរួមទាំងសម្បទានសំរាប់ការស្រាវជ្រាវ ឬ ការធ្វើ អាជីវកម្មលើធនធានធម្មជាតិ ។

ការប្តូរទ្រង់ទ្រាយនៃទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានវិនិយោគ មិនមានឥទ្ធិពលទៅលើចរិតនៃការវិនិយោគ ដែលបានផ្តល់ជូនឡើយ ក្នុងពេលដែលការប្តូរទ្រង់ទ្រាយនោះត្រូវបានឯកភាព និង ទទួលស្គាល់ក្រោម មាត្រា ២ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

- ២- ពាក្យ " ឧទាស " មានន័យថា
 - (i) រូបវន្តបុគ្គលដែលមានសញ្ជាតិ របស់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យា
 - (ii) នីតិបុគ្គលដែលបង្កើតឡើងដោយច្បាប់នៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យា ។

៣- ពាក្យ " គ្មានការអនុលោម " មានន័យថា គឺជារយៈពេល ដែលជាធម្មតាត្រូវការ សំរាប់បំពេញ នៃទម្រង់បែបបទចាំបាច់ ដើម្បីផ្ទេរប្រាក់ ។

44

- ២- រាល់ការធ្វើវិនិយោគដែលធ្វើឡើងដោយជនជាតិ នៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយ ត្រូវទទួលបាន នូវប្រព្រឹត្តកម្ម ដោយយុត្តិធម៌ និង សមភាព គ្រប់ពេលវេលា ហើយត្រូវទទួលបាននូវការការពារនិងសន្តិសុខ ពេញលេញ នៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត ។

មាត្រា ៣

បណ្តាប្រការសំខាន់ៗនៃកិច្ចសន្យាអនុគ្រោះដីស្រែ

- ១- ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយៗ ត្រូវធានាផ្តល់នូវប្រព្រឹត្តកម្មដោយយុត្តិធម៌ និង សមភាព លើការធ្វើវិនិយោគរបស់ជនជាតិនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត និង មិនធ្វើអោយខូចប្រយោជន៍ដោយវិធានការមិនសមហេតុផល ឬរើសអើង ចំពោះប្រតិបត្តិការ ការគ្រប់គ្រង ការថែរក្សា ការប្រើប្រាស់ ការទទួលបាន ឬ ការចាត់ចែង វិនិយោគ របស់ជនជាតិទាំងនោះទេ ។ ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយៗ នឹងផ្តល់ដល់ការវិនិយោគនោះនូវការការពារសន្តិសុខ លើរាងកាយយ៉ាងពេញលេញ ។
- ២- ជាប្រការសំខាន់ ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយៗ ត្រូវផ្តល់ចំពោះការវិនិយោគទាំងនោះនូវប្រព្រឹត្តកម្មដែលនៅគ្រប់ករណី មានភាពអនុគ្រោះមិនតិចជាងអ្វីដែលខ្លួនបានផ្តល់អោយចំពោះការវិនិយោគដែលធ្វើឡើង ដោយជនជាតិនៃរដ្ឋទីបី នោះឡើយ ។
- ៣- ប្រសិនបើភាគីជាប់កិច្ចសន្យាមួយ បានផ្តល់អោយនូវអត្ថប្រយោជន៍ពិសេស ដល់ជនជាតិនៃរដ្ឋទីបីណាមួយ ដោយអាស្រ័យលើកិច្ចព្រមព្រៀងដែលមានស្រាប់ ឬកិច្ចព្រមព្រៀងនាពេលអនាគតក្នុងការបង្កើតនូវសហព័ន្ធគុយ សហព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ច សហព័ន្ធប៊ិយវត្ថុឬស្ថាប័នស្រដៀងៗគ្នានោះ ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានោះនឹងពុំត្រូវបង្ខំអោយទទួលបានកាតព្វកិច្ចក្នុងការផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដូចគ្នាខាងលើនេះ ដល់ជនជាតិ នៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀតឡើយ ។
- ៤- ខ្លឹមសារទាំងឡាយនៃមាត្រានេះ នឹងមិនអនុវត្តនឹងចំពោះករណីពន្ធដារ នៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយៗទេ ។ ករណីខាងលើនេះ នឹងត្រូវគ្រប់គ្រងតាមរយៈសន្តិសញ្ញា ស្តីពីការបញ្ជូនសម្រាប់ពន្ធត្រួតគ្នា រវាងភាគីជាប់កិច្ចសន្យាទាំងពីរ និង /ឬ ច្បាប់ក្នុងស្រុករបស់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយៗ ។

៤៤

មាត្រា ៤

ការដកហូត

ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយៗ មិនអាចចាត់វិធានការណាមួយ ដើម្បីធ្វើការដកហូតទ្រព្យសម្បត្តិតាមវិធី ជាតូបនីយកម្ម ឬស្ថិតក្រោមវិធានការដកហូតសិទ្ធិណាមួយផ្សេងទៀត ដែលមានឥទ្ធិពលស្មើគ្នាទៅនឹង ជាតូបនីយកម្ម ឬការរឹបអូស ចំពោះការវិនិយោគរបស់ជនជាតិ នៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀតបានឡើយ លើកលែងតែស្ថិតក្នុងលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោមនេះ :

- ក-រាល់វិធានការទាំងអស់ដែលបានចាត់ គឺស្ថិតក្នុងគោលបំណងស្របច្បាប់ ដើម្បីជាផលប្រយោជន៍ សាធារណៈដោយស្របទៅតាមនីតិវិធីនៃច្បាប់
 - ខ-វិធានការដែលគ្មានការរើសអើង
 - គ-វិធានការទាំងអស់ត្រូវផ្សារភ្ជាប់ដោយបណ្តាប្រការ សំរេចចេញជាសំណងយ៉ាងឆាប់រហ័ស ត្រឹម ត្រូវ និង មានប្រសិទ្ធិភាព ។
- សំណងនេះត្រូវផ្អែកលើតម្លៃទីផ្សារដ៏ត្រឹមត្រូវនៃការធ្វើវិនិយោគនាមុនពេលដែលបានទទួលការប៉ះ ពាល់ ហើយមុនពេលដែលវិធានការដកហូតនេះត្រូវបានដឹងជាសាធារណៈ ។
- តម្លៃទីផ្សារនោះត្រូវបានកំណត់សមស្របទៅតាមវិធីសាស្ត្រ និង ទង្វើ ដែលមានការទទួលស្គាល់ ជាអន្តរជាតិ ឬប្រសិនបើតម្លៃទីផ្សារមិនអាចកំណត់បានទេនោះ ការប៉ះប៉ូវនឹងត្រូវកំណត់តាមទឹក ប្រាក់សមស្របដែលភាគីទាំងពីរបានព្រមព្រៀងគ្នាទៅវិញទៅមក ហើយទឹកប្រាក់នោះអាចផ្ទេរបាន ដោយសេរី និង គិតជាប្រាក់ដែលអាចប្រើប្រាស់បានដោយសេរីពីភាគីជាប់កិច្ចសន្យា ។

មាត្រា ៥

ការទូទាត់សងចំពោះការខាតបង់

១- ជនជាតិទាំងអស់នៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយដែលធ្វើវិនិយោគ ក្នុងទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាង ទៀត ដែលទទួលរងនូវការខាតបង់ដោយសារតែសង្គ្រាម ឬ ជំលោះអារ្យធម៌ផ្សេងៗ បដិវត្តន៍ ឬ ការប្រកាសប្រទេសជាតិស្ថិតក្នុងភាពអាសន្ន ការបះបោរ កុហកម្មឬ ភាពចលាចល នៅក្នុងទឹកដី នៃភាគីម្ខាងទៀតដែលខ្លួនធ្វើវិនិយោគ នឹងត្រូវបានទទួលពីភាគីជាប់កិច្ចសន្យានោះ នូវប្រព្រឹត្តកម្មដូច ជាការសងវិញសំណង ការទូទាត់សង ឬ ដំណោះស្រាយផ្សេងៗទៀត ។

១

៤៤

២- ប្រព្រឹត្តកម្មនេះត្រូវមានលក្ខណៈអនុគ្រោះមិនតិចជាងអ្វីដែលភាគីជាប់កិច្ចសន្យានោះ បានផ្តល់អោយ ជនជាតិរបស់ខ្លួន ឬ ជនជាតិ នៃរដ្ឋទី ៣ ពោលគឺផ្តល់នូវភាពអនុគ្រោះណាមួយ ដែលមានលក្ខណៈ ប្រសើរជាង ។

មាត្រា ៦

ការផ្ទេរ

១- ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយៗ ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់និងបទបញ្ញត្តិរបស់ខ្លួន ត្រូវអនុញ្ញាតអោយ មានការផ្ទេរដោយសេរី ដោយគ្មានការពន្យារពេលពុំសមហេតុផល នូវអ្វីដែលបានមកពីការវិនិយោគ ដែលធ្វើឡើងដោយជនជាតិនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត ។ ការផ្ទេរនោះត្រូវរាប់បញ្ចូលជាពិសេស តែមិនកំណត់ត្រឹមខ្លឹមសារទាំងនេះឡើយ នូវ :

- ក- ប្រាក់ចំណេញ ការប្រាក់ ប្រាក់ចំណេញនៃភាគហ៊ុន និង ប្រាក់ចំណូលផ្សេងៗទៀត ដែលបានមកពីវិនិយោគ
- ខ- មូលនិធិចាំបាច់
 - (១) សំរាប់ទិញនូវវត្ថុធាតុដើម ឬ សំរាប់បន្ទាប់បន្សំ ផលិតផលពាក់កណ្តាលសំរេច ឬ ផលិតផលសំរេច ឬ
 - (២) ជំនួសទុនវិនិយោគ សំដៅធានានិរន្តរភាពនៃដំណើរការវិនិយោគ ។
- គ- មូលនិធិបន្ថែមចាំបាច់សំរាប់អភិវឌ្ឍន៍ ដំណើរការវិនិយោគ ។
- ឃ- មូលនិធិក្នុងការទូទាត់សង នូវប្រាក់កម្ចី ដែលទាក់ទងនឹងការវិនិយោគ ។
- ង- កំរៃ ឬ កំរៃសូយសារផ្សេងៗ
- ច- ចំណូលរបស់រូបវន្តបុគ្គល
- ឆ- ចំណូលដែលបានមកពីការលក់ ឬ ការរំលាយវិនិយោគ
- ជ- ការទូទាត់សងចំពោះការខាតបង់ ដោយអនុលោមតាមមាត្រា ៥
- ឈ- ការទូទាត់សងចំពោះ ការដកហូតតាម ដោយអនុលោមតាមមាត្រា ៤

២- រាល់ការផ្ទេរណាមួយដែលស្ថិតក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ នឹងត្រូវអនុវត្តតាមរយៈរូបិយប័ណ្ណ ដែល ងាយប្តូរបានដោយសេរី ។

4.1

អត្រាប្តូរប្រាក់ចំពោះការផ្ទេរនោះនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ នឹងត្រូវធ្វើ តាមអត្រាប្តូរប្រាក់ ដែលមានជាធរមាននៅពេលផ្ទេរ ។

មាត្រា ៧

ឧបទ្វេសកម្ម

ក្នុងករណីដែលភាគីជាប់កិច្ចសន្យាមួយ បានផ្តល់នូវការធានារ៉ាប់រង ឬ កិច្ចព្រមព្រៀងធានាណាមួយការពារ ចំពោះហានិភ័យដែលមិនមែនពាណិជ្ជកម្ម ស្តីពីការវិនិយោគដែលបានធ្វើដោយវិនិយោគិនរបស់ខ្លួននៅលើទឹក ដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត ហើយមានការទូទាត់ ក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងធានាទៅអោយវិនិយោគិន នោះ ភាគីម្ខាងទៀតត្រូវទទួលស្គាល់ការផ្ទេរសិទ្ធិដែលមានតំលៃសេដ្ឋកិច្ចរបស់វិនិយោគិននៃភាគីជាប់កិច្ច សន្យានោះ ។ ឧបទ្វេសកម្មនឹងអាចធ្វើបាន សំរាប់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាមួយ ដើម្បីទទួលយកសំណងនៃការទូ ទាត់សង ដែលវិនិយោគិនមានសិទ្ធិទទួល ។ ប៉ុន្តែឧបទ្វេសកម្មនេះ មិនចាំបាច់ត្រូវអោយមានការទទួលស្គាល់ពី ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀតឡើយ ស្តីពីគុណសម្បត្តិនៃករណីណាមួយ ឬ បរិមាណទឹកប្រាក់ដែលកើតចេញ ពីការទាមទារណាមួយ ។

ស្តីពីកម្មសិទ្ធិ ឬ បណ្តាសិទ្ធិដែលបានមកពីភាពជាម្ចាស់នៃការវិនិយោគ ឧបទ្វេសកម្មនឹងអាចអនុវត្តបាន ក្រោយពេលដែលត្រូវការផ្អែកច្បាប់សំរាប់ការវិនិយោគ របស់ប្រទេសសាមីម្ចាស់ផ្ទះត្រូវបានបំពេញ ។

មាត្រា ៨

ដំណោះស្រាយវិវាទរវាងរដ្ឋាភិបាល និង ភាគីជាប់កិច្ចសន្យា

- ១- វិវាទណាមួយដែលកើតឡើងរវាងភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយ ជាមួយ ជនជាតិនៃភាគីជាប់កិច្ច សន្យាម្ខាងទៀត ដែលទាក់ទងដល់កិច្ចការវិនិយោគរបស់ខ្លួននៅលើទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាង ទៀតនោះនឹងត្រូវដោះស្រាយដោយមិត្តភាព តាមរយៈការពិគ្រោះយោបល់ និង ការចរចា ។
- ២- ប្រសិនបើវិវាទនោះមិនអាចដោះស្រាយបាន ក្នុងរយៈពេល៦ខែ ចាប់ពីការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍ អក្សរពីសំណាក់ភាគីណាមួយ តាមដំណោះស្រាយជាមិត្តភាពទេនោះ ដំណោះនោះនឹងត្រូវបញ្ជូន

4.4

ដោយជនជាតិដែលមានបញ្ហាទៅតាមនីតិវិធីតុលាការនៃភាគីពាក់ព័ន្ធ ឬ ទៅមជ្ឈត្តវិនិច្ឆ័យអាជ្ញា
កណ្តាល ឬ ការសំរុះសំរួលអន្តរជាតិ ។

៣- ក្នុងករណីជំលោះត្រូវបានបញ្ជូនទៅមជ្ឈត្តវិនិច្ឆ័យ ឬ តាមការជូនដំណឹង ជនជាតិមានសិទ្ធិដាក់បញ្ហា
ជំលោះ នោះទៅ :

(ក) មជ្ឈមណ្ឌល អន្តរជាតិ ទទួលបន្ទុកដោះស្រាយជំលោះវិនិយោគ ក្រោមអនុសញ្ញាស្តីពីដំណោះ
ស្រាយវិវាទវិនិយោគរវាងរដ្ឋ និង ជនជាតិ នៃរដ្ឋនានា ដែលបានបើកចំហការចុះកិច្ចសន្យានៅទី
ក្រុងវ៉ាស៊ីនតោនឌីស៊ី កាលពីថ្ងៃទី ១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ ១៩៦៥ សំរាប់ករណី ដែលភាគីជាប់កិច្ចសន្យា
ទាំងពីរបានចូលជាសមាជិកនៃអនុសញ្ញាចេញហើយ ឬ

(ខ) តុលាការពិសេស (AD HOC) ដែលបានរៀបចំឡើងតាមវិធាននៃច្បាប់អាជ្ញាកណ្តាល របស់គណៈ
កម្មការសហប្រជាជាតិស្តីពីច្បាប់ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ (UNCITRAL) ។ ការសំរេចរបស់
មជ្ឈត្តករ គឺជាការសំរេចចុងក្រោយ ហើយដែលភាគីជំលោះទាំងពីរត្រូវតែគោរព ។

៤- គ្មានភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយអាចបន្តការពិភាក្សាតាមរយៈការទូតលើករណីដែលលើកទៅកាត់ក្តី
មុននឹងមានការសំរេចក្តីចេញហើយពីតុលាការ ឬ ករណីតែភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយមិនបានគោរព
អនុវត្តសេចក្តីសំរេចរបស់តុលាការអាជ្ញាកណ្តាល ។

មាត្រា ៩

ការដោះស្រាយវិវាទ រវាង ភាគីជាប់កិច្ចសន្យា

១- វិវាទរវាងភាគីជាប់កិច្ចសន្យាដែលទាក់ទងដល់ការបកស្រាយ ឬ ការអនុវត្តនីតិវិធីព្រមព្រៀងនេះ
ត្រូវដោះស្រាយតាមផ្លូវទូត បើសិនធ្វើបាន ។

២- ប្រសិនបើវិវាទនោះមិនអាចដោះស្រាយបានទេនោះ ជំលោះនោះត្រូវស្នើឡើងដោយភាគីជាប់កិច្ច
សន្យាណាមួយ ទៅតុលាការអាជ្ញាកណ្តាល ។

៣- តុលាការអាជ្ញាកណ្តាលនោះត្រូវបានបង្កើតឡើងទៅតាមករណីដោយឡែកៗ តាមបែបបទដូចតទៅ៖
ក្នុងរយៈពេល២ខែ ចាប់ពីពេលទទួលពាក្យបណ្តឹងមក ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយៗត្រូវតែងតាំងសមា
ជិករបស់ខ្លួនម្នាក់នៅក្នុងតុលាការអាជ្ញាកណ្តាលនោះ ។ បន្ទាប់មកសមាជិកទាំងពីរនេះត្រូវជ្រើស
រើសជនជាតិម្នាក់នៃរដ្ឋទី៣ ដែលមានទំនាក់ទំនងផ្លូវទូត ជាមួយភាគីជាប់កិច្ចសន្យាទាំងពីរ ដោយ
មានការយល់ព្រមពីភាគីជាប់កិច្ចសន្យា ដើម្បីធ្វើជាប្រធានតុលាការអាជ្ញាកណ្តាល ។ ប្រធានតុលាការ

U.U

មានការយល់ព្រមពីភាគីជាប់កិច្ចសន្យា ដើម្បីធ្វើជាប្រធានតុលាការអាជ្ញាកណ្តាល ។ ប្រធានតុលាការ
អាជ្ញាកណ្តាលនេះ ត្រូវតែងតាំងអោយស្រេចក្នុងរយៈពេល ២ ខែ គិត ពីថ្ងៃ ដែលសមាជិកតុលាការ
ទាំងពីរបានតែងតាំងរួចមក ។

៤- បើក្នុងរយៈពេលដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខ័ណ្ឌទី៣នៃមាត្រានេះ ការតែងតាំងជាចាំបាច់នោះមិនអាច
ធ្វើបាននឹងបើគ្មានកិច្ចព្រមព្រៀងដោយឡែកណាទៀតនោះ ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយៗអាចអញ្ជើញ
ប្រធានតុលាការអន្តរជាតិដើម្បីធ្វើការតែងតាំងជាចាំបាច់នេះ ។ ប្រសិនបើប្រធានតុលាការនោះជាជន
ជាតិ នៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយ ឬ មិនអាចបំពេញមុខងារនេះ ដោយប្រកាសណាមួយបាននោះ
អនុប្រធានតុលាការត្រូវបានអញ្ជើញអោយធ្វើការតែងតាំងនេះ ។ ប្រសិនបើអនុប្រធាននោះគឺជាជន
ជាតិ នៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយ ឬ មិនអាចបំពេញកិច្ចការ ខាងលើបានទៀតដែរនោះ សមាជិក
របស់តុលាការយុត្តិធម៌អន្តរជាតិ ដែលមានឋានៈបន្ទាប់ តែមិនមែនជាជន ជាតិ នៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យា
ណាមួយឡើយ ត្រូវបានអញ្ជើញអោយធ្វើការតែងតាំងនេះ ។

៥- តុលាការអាជ្ញាកណ្តាល ត្រូវកំណត់នូវនីតិវិធីការងារសំរាប់ដំណើរការរបស់ខ្លួន និង ត្រូវធ្វើការសំរេច
ក្តីដោយការបោះឆ្នោតយកសំឡេងភាគច្រើន ។ ការសំរេចក្តី នោះត្រូវមានប្រសិទ្ធិភាពអនុវត្តសំរាប់
ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាទាំងពីរ ។

៦- ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយៗត្រូវទទួលរ៉ាប់រងចេញនូវសោហ៊ុយចំណាយសំរាប់សមាជិកអាជ្ញាកណ្តាល
របស់ខ្លួន និង សំរាប់អ្នកតំណាងរបស់ខ្លួនក្នុងដំណើរការដោះស្រាយវិវាទរបស់អាជ្ញាកណ្តាល ។
តម្លៃចំណាយទៅលើប្រធានតុលាការអាជ្ញាកណ្តាល និងចំណាយដែលនៅសេសសល់ទៀត គឺជាបន្ទុក
ដែលភាគីទាំងពីរត្រូវទទួលចំណាយដោយស្មើគ្នា ។ ប៉ុន្តែតុលាការអាចធ្វើការសំរេចក្តីអោយភាគីជាប់
កិច្ចសន្យាណាមួយចេញចំណាយខ្ពស់ជាងភាគីម្ខាងទៀត ។ ការសំរេចក្តីរបស់តុលាការគឺជាការសំរេច
ចុងក្រោយដែលភាគីទាំងពីរត្រូវតែអនុវត្ត ។

៤.១

មាត្រា ១០

វិសាលភាពគ្របដណ្តប់ នៃ កិច្ចព្រមព្រៀង

កិច្ចព្រមព្រៀងនេះមានវិសាលភាពគ្របដណ្តប់ចំពោះការវិនិយោគនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយដែលធ្វើ និង បានទទួលស្គាល់នៅលើទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយ ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់ និង បទបញ្ញត្តិ ដែលទាក់ទងនឹង វិនិយោគបរទេស ឬ បណ្តាច្បាប់ដែលបានធ្វើវិសោធនកម្ម ឬជំនួស ច្បាប់នោះ ប៉ុន្តែមិន អាចអនុវត្តចំពោះរាល់ជំនួស ការតវ៉ា និង ទំនាស់ផ្សេងៗទៀត ដែលបានកើតឡើងមុនការចូលជាធរមាន នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះឡើយ ។

មាត្រា ១១

ការអនុវត្តក្នុងបណ្តាប្រការផ្សេងៗទៀត

ប្រសិនបើបណ្តាមាត្រានៃច្បាប់របស់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយឬកាតព្វកិច្ចនៃច្បាប់អន្តរជាតិដែលបានបង្កើត នាពេលបច្ចុប្បន្នឬបានបង្កើតឡើងក្រោយមករវាងភាគីជាប់កិច្ចសន្យាទាំងពីរ ដើម្បីបំពេញបន្ថែមលើកិច្ចព្រម ព្រៀងបច្ចុប្បន្ន ហើយបានចែងនូវបទបញ្ញត្តិមានលក្ខណៈទូទៅ ឬពិសេស សំរាប់ការងារវិនិយោគរបស់ជន ជាតិនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាផ្សេងទៀតនូវប្រព្រឹត្តកម្ម ដែលមានអំណោយផលដាច់ដី ដែលបានផ្តល់ដោយកិច្ច ព្រមព្រៀងបច្ចុប្បន្ន បទបញ្ញត្តិនោះត្រូវតែផ្តល់ភាពអំណោយផលជាបន្ថែមសំរាប់កិច្ចព្រមព្រៀងបច្ចុប្បន្ននេះ ដែរ ។

មាត្រា ១២

ការពិគ្រោះយោបល់ និង ការធ្វើវិសោធនកម្ម

- ១- ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយៗ អាចស្នើអោយមានការជួបពិគ្រោះយោបល់លើរាល់បញ្ហាដែលទាក់ទង នឹង កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។ ភាគីម្ខាងទៀតត្រូវផ្តល់ការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះសំណើនេះ ហើយត្រូវផ្តល់ពេលវេលា គ្រប់គ្រាន់ សំរាប់ការពិគ្រោះយោបល់ ។
- ២- កិច្ចព្រមព្រៀងនេះអាចធ្វើវិសោធនកម្មគ្រប់ពេលវេលា បើសិនជាមានការចាំបាច់ ដោយមានការយល់ ព្រមពីភាគីជាប់កិច្ចសន្យាទាំងពីរ ។

4.4

មាត្រា ១៣

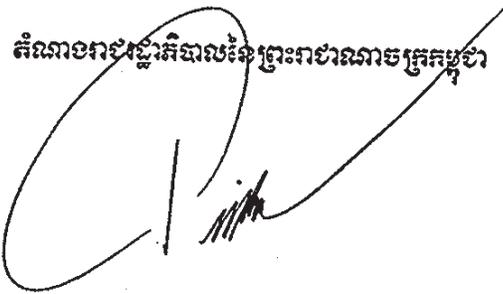
ការចូលជាធរមាន ថេរថេរ និង ការបញ្ចប់

- ១- កិច្ចព្រមព្រៀងនេះនឹងចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទីមួយ នៃខែបន្ត បន្ទាប់ពីការជូនដំណឹងចុងក្រោយ ជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាតាមរយៈផ្លូវទូតថា តម្រូវការផ្នែកច្បាប់ក្នុងប្រទេស សំរាប់ការចូលជាធរមាន នៃកិច្ចព្រមព្រៀងត្រូវបានបំពេញរាល់ហើយ ។
- ២- កិច្ចព្រមព្រៀងនេះមានសុពលភាពអនុវត្តរយៈពេលដប់(១០)ឆ្នាំ ហើយត្រូវនៅបន្តមានសុពល ភាពបន្ថែមទៀតរហូតដល់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយ បានជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅភាគ ីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀតនូវគោលបំណងចាច់បញ្ចប់កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។ សេចក្តីជូនដំណឹង ពីការ បញ្ចប់នេះ នឹង ចាប់ចូលជាធរមានរយៈពេលមួយឆ្នាំក្រោយថ្ងៃជូនដំណឹង ។
- ៣- ចំពោះការវិនិយោគដែលបានធ្វើមុនថ្ងៃ ដែលការជូនដំណឹងពីការបញ្ចប់កិច្ចព្រមព្រៀងចូលជាធរមាន បណ្តាខ្លឹមសារនៃមាត្រា ១ ដល់១២ ត្រូវស្ថិតនៅជាធរមានបន្តសំរាប់រយៈពេលដប់(១០)ឆ្នាំទៀត ដោយចាប់គិតពីថ្ងៃបញ្ចប់កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

ដើម្បីជាសាក្សីនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ អ្នកតំណាងស្របច្បាប់ដែលរដ្ឋាភិបាលរៀងខ្លួនបានប្រគល់អំណាចត្រឹម ត្រូវមានសិទ្ធិគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

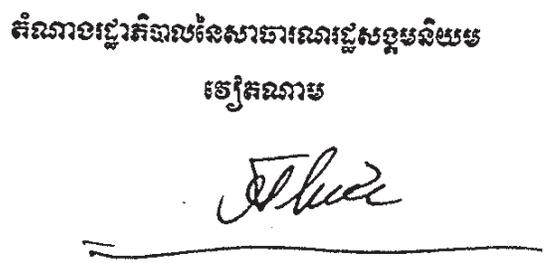
កិច្ចព្រមព្រៀងនេះធ្វើឡើងចំនួន ២ ច្បាប់នៅ ភ្នំពេញថ្ងៃទី ២៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០១ ជាភាសាខ្មែរ ភាសាវៀតណាម និង ភាសាអង់គ្លេស អត្ថបទទាំងអស់នេះមានតម្លៃស្មើគ្នា ។ ក្នុងករណី មានការបកស្រាយមិនស្របគ្នា នោះអត្ថបទជាភាសាអង់គ្លេស ត្រូវបានយកមកធ្វើជាសំអាង ។

តំណាងរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ចម ប្រសិទ្ធ
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
អនុប្រធាន ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា

តំណាងរដ្ឋាភិបាលនៃសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយម

អ៊ុយ ខ្វាន់ធីក
អនុរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងផែនការ និងវិនិយោគ